Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Duurzaam ondernemen

>> *Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen*

Blijf scherp. Met de nieuwsbrief van RVO.nl
www.rvo.nl/aanmelden

Duurzaam ondernemen

Duurzame ondernemers zijn visionaire ondernemers. U ziet duurzaamheid als kans om te innoveren en nieuwe markten aan te boren. Met als resultaat: economische groei, winst voor het milieu én een duurzaam imago. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) biedt financiering, kennis en partners, en wijst beleidsmakers op belemmerende wetten en regels. Zodat ondernemers kunnen ondernemen.

Denk groot. Onderneem groen.

www.rvo.nl/duurzaamondernemen

Innovatief ondernemen

De slimste weg van idee naar innovatie? Wij kennen de route. Maak gebruik van onze kennis, netwerken, financieringsmogelijkheden en de fiscale voordelen.

www.rvo.nl/innovatiefondernemen

Internationaal ondernemen

RVO.nl begeleidt ondernemers met internationale ambities bij het vinden van informatie over de exportmarkt. Ook helpen we u zakelijke contacten te leggen en hoe (financiële) ondersteuning te benutten.

www.rvo.nl/internationaalondernemen

Agrarisch ondernemen

Duurzame bedrijfsvoering, een stevige marktpositie, innovatieve ideeën: agrarisch ondernemen vraagt veel van u. Wij bieden hulp. Met kennis van wet- en regelgeving en financiële tegemoetkomingen.

www.rvo.nl/agrarischondernemen

Nationaal Energie Akkoord

Ondernemend Nederland staat met het afsluiten van het Nationaal Energie Akkoord voor een ongekende uitdaging op energiegebied; een grote maatschappelijke en economische opgave als het gaat om duurzaamheid en innovatie. Om de noodzakelijke stappen te zetten op de weg naar een energieke samenleving is samenwerking tussen overheid en marktpartijen een vereiste. Èn een forse investering in energie-innovatie, energiebesparing en hernieuwbare energieopwekking. Verduurzamen als gezamenlijke missie van overheid en samenleving. RVO.nl ondersteunt hierbij.

Meer weten?

www.rvo.nl/duurzaamondernemen
www.energieakkoordser.nl

Duurzaam Ondernemen

Energie besparen

Steeds meer bedrijven en organisaties ontdekken de voordelen van een energiezuinige bedrijfsvoering. Want slimmer omgaan met energie betekent vaak lagere productiekosten. Maar ook een betere leveringszekerheid, product- en productiekwaliteit en kwaliteitsbewaking. Bovendien versterkt een lage CO2-footprint uw imago. Kortom: energie besparen is goed voor uw concurrentiepositie.

Ga voor praktijkvoorbeelden, achtergrondinformatie, ondersteuning en rekenmodellen naar:
www.rvo.nl/energiebesparen

Innoveren in energie en milieu

Energie-innovaties zorgen voor lagere kosten en minder CO2-uitstoot. Ook dragen ze bij aan de ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen en het slimmer benutten daarvan. Milieu-innovaties leveren nieuwe milieuvriendelijke technieken en bedrijfsmiddelen op. Wilt u vernieuwende producten, processen en diensten op dit vlak ontwikkelen? RVO.nl ondersteunt uw investering met kennis, advies, financiële regelingen en netwerken. Ontdek de mogelijkheden!

www.rvo.nl/energie-en-milieu-innovaties

Groene economie

Duurzame bedrijfsoplossingen zorgen voor meer welvaart en een sterkere concurrentiepositie van Nederland. Daarom stimuleren wij uw duurzame innovatieve initiatieven. Bijvoorbeeld met de Green Deal-aanpak, waarin we samenwerken met bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden aan initiatieven die bijdragen aan duurzame economische groei. Of met het programma DuurzaamDoor, waarmee 'groene kennis' wordt ontwikkeld, verspreid en samenwerking wordt bevorderd. Zo komt een groene economie sneller in zicht.

www.rvo.nl/groene-economie

Topsector Energie

De sector Energie is een topsector: een van de negen sectoren waarin Nederland wereldwijd uitblinkt. Binnen een topsector werken de overheid, het bedrijfsleven, universiteiten en onderzoekscentra samen aan kennis en innovatie. Daarmee versterken we de Nederlandse concurrentiekracht, werkgelegenheid en welvaart. Ook voor mkb-ondernemers kan dat interessant zijn: via het mkb-loket krijgt u informatie over de mogelijkheden die de Topsector Energie uw bedrijf biedt. Denk aan financiering van uw Research & Development-project of het inhuren van onderzoekers voor uw innovatieproject.

Meer weten?

www.rvo.nl/topsector-energie
www.topsectorenergie.nl

Duurzame energie opwekken

Zon, wind, biomassa, bodem en water: het zijn duurzame energiebronnen met toekomst. Ziet u mogelijkheden om duurzame energie op te wekken? Wij helpen u bij de realisatie van uw plannen en ideeën. Bijvoorbeeld bij het regelen van vergunningen, de financiering en plaatsing. Zodat ook uw bedrijf klaar is voor de toekomst.

www.rvo.nl/duurzame-energie

Gebouwen

Energiebesparing in woningen en gebouwen loont! Of het nu gaat om laagdrempelige maatregelen, energieneutraal bouwen of de professionele toepassing van duurzame energietechnieken in utiliteitsgebouwen en woningen. Beheerders, eigenaren en bewoners zien steeds vaker de voordelen van energiebesparing. RVO.nl helpt u de mogelijkheden te ontdekken binnen uw organisatie of bedrijf.

Aan de slag met instrumenten, praktijkkennis, regelgeving?

www.rvo.nl/gebouwen

Subsidies & Regelingen

WBSO en RDA

Uw Research & Development-project kan wellicht goedkoper.
De financiële lasten kunt u verlagen via de Wet Bevordering Speur- en Ontwikkelingswerk (WBSO) en de Research en Development Aftrek (RDA). De WBSO verlaagt de loonkosten. De RDA is een extra aftrekpost voor andere projectkosten en -uitgaven. Bijvoorbeeld voor prototypes of onderzoeksapparatuur. De voordelen van de WBSO en RDA kunt u verrekenen via uw belastingaangifte. Dat kan een aardig financieel voordeel opleveren.

www.rvo.nl/wbso
www.rvo.nl/rda

Energie Investeringsaftrek (EIA)

Via de Energie Investeringsaftrek kunt u als ondernemer fiscaal voordelig investeren in energiezuinige technieken en duurzame energie. Meer dan 40 procent van de investeringskosten kunt u aftrekken van de fiscale winst, bovenop de gebruikelijke afschrijving. Daardoor betaalt u minder inkomstenbelasting of vennootschapsbelasting. Dat levert al snel een flink belastingvoordeel op én een lagere energierekening.

Meer weten? **www.rvo.nl/eia**

MIA en Vamil

Als ondernemer kunt u fiscaal voordelig investeren in milieuvriendelijke technieken: via de Milieu Investeringsaftrek (MIA) en de Willekeurige afschrijving milieu-investeringen (Vamil). De MIA levert een investeringsaftrek op tot 36 procent van het investeringsbedrag, bovenop uw gebruikelijke investeringsaftrek. De Vamil biedt de mogelijkheid 75 procent van de investeringskosten af te schrijven. Zo wordt duurzaam investeren nog aantrekkelijker.

Informatie over deze regelingen vindt u op:
www.rvo.nl/miavamil

Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+)

De SDE+ biedt ondersteuning aan duurzame energieopwekkingprojecten van bedrijven en (non-profit) instellingen. U kunt subsidie aanvragen voor de productie van groen gas, duurzame elektriciteit, duurzame warmte of een combinatie daarvan. Het biedt een aantrekkelijke manier om ook uw bedrijf of instelling te voorzien van energie uit schone, onuitputtelijke bronnen.

Interesse?
www.rvo.nl/sde

Groen beleggen en financieren

De overheid geeft belastingvoordeel aan 'groene' spaarders en beleggers. Daardoor kan de bank investeerders in een groenproject een lening aanbieden tegen een lager rentetarief. Deze 'Regeling groenprojecten' is bedoeld voor investeringen in de nieuwste ontwikkelingen in milieutechnologie en de hoofdpunten uit het milieubeleid. Een mooie kans op groene financiering voor nieuwe projecten dus.

Geïnteresseerd? **www.rvo.nl/regelinggroenprojecten**

Op zoek naar subsidie of financiering?
De subsidiewijzer helpt u hierbij.

www.rvo.nl/subsidiewijzer

Tools, kennis en netwerken

Kennis delen in netwerken

Wilt u meer weten over duurzaam ondernemen? Of uw ervaringen uitwisselen en kennis delen? RVO.nl biedt een overzicht van verschillende interessante netwerken: rondom energie-efficiency, Cradle to Cradle, samenwerken in de keten, restwarmte en nog veel meer.

Vind de kennisnetwerken op:
www.rvo.nl/startenmetduurzaamondernemen/netwerken

Proeftuinen Intelligente Netten

Via een 'intelligent net' vindt tweerichtingsverkeer van energie plaats tussen producenten en gebruikers, en gebruikers onderling. RVO.nl begeleidt de twaalf proeftuinen Smart Grids. In woonwijken, stadscentra, kantorenparken, industrieterreinen en agrarische gebieden. Ondernemers, kennisinstellingen en overheden experimenteren met nieuwe technologieën, partnerschappen en samenwerkingsvormen.
Zeker ook interessant voor ondernemers in duurzame energie!

Meer weten? Kijk op:
www.rvo.nl/intelligente-netten

Draagvlak voor duurzame energie

Wilt u als gemeente duurzame energie-initiatieven starten? Dan is een breed draagvlak een belangrijke succesvoorwaarde. In onze overzichtelijke wegwijzer 'Draagvlak voor duurzame energie' vindt u tips en hulpmiddelen ter ondersteuning. Bijvoorbeeld over het belang van communicatie met omwonenden. Zodat zo veel mogelijk mensen staan achter uw duurzame energieprojecten.

Download de digitale wegwijzer via Tools voor ondernemers op:
www.rvo.nl/duurzaamondernemen

Elektrisch rijden bevorderen

In 2020 willen we 200.000 elektrische auto's op de Nederlandse wegen zien. Nu zijn dat er 30.000. In samenwerking met bedrijven en kennisinstellingen biedt de Rijksoverheid ondernemers handreikingen om kansen op het gebied van elektrisch vervoer te verzilveren. Ook stimuleren we bedrijven en overheden om elektrische voertuigen aan te schaffen en de bijbehorende laadinfrastructuur te realiseren. Met praktisch advies, netwerkmogelijkheden en informatie over (financiële) ondersteuning.

www.rvo.nl/elektrischrijden

Routekaart Biobased

Welke biomassaketens maken deel uit van de Biobased Economy? Onze interactieve 'infographic' brengt de ketens overzichtelijk in kaart. U krijgt duidelijke informatie over de verschillende (tussen)producten, processen en hun samenhang. Van agro en chemie tot biogas en economie. Handig voor ondernemers die willen bijdragen aan een groene economie.

www.biobasedeconomy.nl/routekaart

Tools, kennis en netwerken

Samenwerken in de keten

Wilt u graag duurzamer ondernemen? RVO.nl helpt u op weg met rekentools, scans en instrumenten. Bijvoorbeeld om fiscaal voordeel of broeikasgasemissies te berekenen, een risico- en stakeholdersanalyse te maken of biomassa-installaties te vinden. Dit en nog veel meer hebben we voor u op een rij gezet. Handig en informatief.

www.rvo.nl/startenmetduurzaamondernemen/duurzame-ketens-in-energie

Energie-innovaties die inspireren

Op zoek naar mooie voorbeelden en onderzoeksresultaten op het gebied van innovatieve en duurzame energievoorziening? Bekijk de resultaten van de afgelopen jaren: van bio-energie, gebouwde omgeving, industrie en gas tot zon, wind en smart grids. Verbind uw eigen innovaties en ideeën met die van anderen en kom tot een sterker concept. Laat u inspireren!

www.rvo.nl/energie-innovatie-catalogus

Quickscan duurzame energie

Wilt u snel een eerste advies over hoe uw onderneming (nog beter) gebruik kan maken van duurzame energie? Deze scan brengt de mogelijkheden in kaart, inclusief terugverdientijd. We leiden u door een reeks vragen, waarna u de opties in beeld krijgt. Om de quickscan te doorlopen heeft u enige basiskennis nodig van de energiesituatie, de besluitvorming, het beleid en de ambitie van uw bedrijf.

www.rvo.nl/quickscan-duurzame-energie

Energiecijfers voor gebouwen

RVO.nl heeft een uitgebreide databank met energiecijfers. Bijvoorbeeld over het gemiddelde gasverbruik in Nederlandse woningen of de ontwikkeling van energieprijzen. Ook vindt u nauwkeurige en betrouwbare informatie over effectief CO_2-reductiebeleid en energiebesparingsbeleid. Bovendien kunt u zelf energiecijfers selecteren, groeperen en downloaden. Ook kunt u heel eenvoudig grafieken en tabellen samenstellen. Kortom, een nuttige tool voor uw onderzoek of beleid.

Kijk bij Tools voor ondernemers op:
www.rvo.nl/duurzaamondernemen

Installatie Performance Scan (IPS)

Deze scan geeft inzicht in de verbetermogelijkheden van klimaatinstallaties. Aanpak van de installatie op basis van de scan kan leiden tot een lager energiegebruik en ook tot minder kans op storingen en comfortklachten. IPS helpt u adequaat te adviseren en CV- en aircokeuringen nauwkeurig uit te voeren. Een handig instrument voor installateurs en adviseurs in utiliteitsgebouwen en woongebouwen met een collectieve verwarmingsinstallatie.

www.rvo.nl/installatie-performance-scan

Dit is een publicatie van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Croeselaan 15
Postbus 8242 | 3503 RE Utrecht
T +31 (0)88 042 42 42
E info@rvo.nl
www.rvo.nl

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | maart 2014
Publicatie-nr. 2DUZA1401.

RVO.nl is een agentschap van het ministerie van Economische Zaken. RVO.nl voert beleid uit voor diverse ministeries als het gaat om agrarisch, duurzaamheid, innovatie en internationaal.

RVO.nl stimuleert ondernemers bij duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO.nl werkt in opdracht van ministeries en de Europese Unie.